

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Anatomía	Código	661G01001	
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	Anual	Primeiro	Formación básica	9
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Méndez Gallart, Roberto	Correo electrónico	roberto.mendez.gallart@col.udc.es	
Profesorado	García Moreno, Antonio María	Correo electrónico	a.garcia.moreno@col.udc.es	
	Méndez Gallart, Roberto		roberto.mendez.gallart@col.udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	O propósito desta materia é coñecer e comprender a estrutura, morfoloxía e función do ser humano san, como base para a comprensión ulterior das desviacións patolóxicas.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano.
B1	Aprender a aprender.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B19	Coñecementos de informática relativos ao ambiente de estudo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C9	CB1.- Que os estudantes demostraran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parta da base da educación secundaria xeral, e sólese atopar a un nivel que, si ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda dun campo de estudo.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Describir a estrutura, morfoloxía e función dos distintos órganos e sistemas corporais, e as súas relacións en condicións de normalidade.	A1	B1	C1
		B7	C7
		B8	C9
		B19	
Utilizar a terminoloxía técnica anatómica como instrumento de comunicación.	A1	B7	C1
		B15	C9

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE DIDACTICA I: XENERALIDADES. EMBRIOLOXÍA	TEMA 1.- INTRODUCCIÓN E XENERALIDADES TEMA 2.- EMBRIOLOXÍA

UNIDADE DIDÁCTICA II: APARATO LOCOMOTOR	<p>TEMA 1.- APARATO LOCOMOTOR</p> <p>TEMA 2.- ARTROLOXÍA E MIOLOXÍA</p> <p>TEMA 3.- OSTEOLOXÍA, ARTROLOXÍA E MIOLOXÍA DO CRANIO E DA CARA</p> <p>TEMA 4.- OSTEOLOXÍA E ARTROLOXÍA DO TRONCO E COLO</p> <p>TEMA 5.- MÚSCULOS DO COLO E DO TRONCO</p> <p>TEMA 6.- CINTURA ESCAPULAR</p> <p>TEMA 7.- CÓBADO E ANTEBRAZO</p> <p>TEMA 8.- PULSO E MAN</p> <p>TEMA 9.- CINTURA PELVIANA</p> <p>TEMA 10.- XEONLLO E PERNA</p> <p>TEMA 11.- NOCELLO E PÉ</p> <p>TEMA 12.- VASCULARIZACIÓN E INERVACIÓN DOS MEMBROS</p>
UNIDADE DIDÁCTICA III: NEUROANATOMÍA E ESTESIOLOXÍA	<p>TEMA 1.- O SISTEMA NERVIOSO. BASES DE SISTEMATIZACIÓN ONTOXÉNICAS, ESTRUTURAIS, DE NUTRICIÓN E DEFENSA</p> <p>TEMA 2.- MÉDULA ESPINAL. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA</p> <p>TEMA 3.- BULBO RAQUÍDEO. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA</p> <p>TEMA 4.- PROTUBERANCIA ANULAR E MESENCÉFALO. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA</p> <p>TEMA 5.- CEREBELO. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA</p> <p>TEMA 6.- CEREBRO. COMPOSICIÓN. MORFOLOXÍA EXTERNA E CONFIGURACIÓN INTERNA</p> <p>TEMA 7.- VÍAS DA SENSIBILIDADE, MOTILIDADE E CONEXIÓNS CEREBELOSAS</p> <p>TEMA 8.- SISTEMA NEUROVEXETATIVO</p> <p>TEMA 9.- SISTEMA NERVIOSO PERIFÉRICO</p> <p>TEMA 10.- ESTESIOLOXÍA</p> <p>TEMA 11.- SENTIDO DA VISIÓN</p>
UNIDADE DIDÁCTICA IV: ESPLACNOLOXÍA	<p>TEMA 1.- SISTEMA CARDIOVASCULAR</p> <p>TEMA 2.- APARATO RESPIRATORIO</p> <p>TEMA 3.- APARATO DIXESTIVO</p> <p>TEMA 4.- SISTEMA URINARIO</p> <p>TEMA 5.- SISTEMA REPRODUTOR</p> <p>TEMA 6.- SISTEMA ENDÓCRINO</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 B1 B7 B8 C1 C7 C9	15	30	45
Sesión maxistral	A1	62	40	102
Prácticas a través de TIC	A1 B19	4	0	4
Proba mixta	A1 B8 C1 C9	4	39	43
Presentación oral	A1 B1 B7 B8 B15 C7 C9	1	10	11

Prácticas de laboratorio	A1 B7	8	8	16
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Actividade na que os estudantes de forma autónoma profundizan ou relacionan coñecementos expostos polo profesor.
Sesión maxistral	Actividade na que o profesor expón de maneira oral e con medios audiovisuais contidos teóricos do programa e a orientación bibliográfica dos mesmos.
Prácticas a través de TIC	Actividade na que os estudantes visualizan modelos anatómicos do aparato locomotor (en 3D) para facilitar o recoñecemento espacial e función dos ósos, articulacións e músculos.
Proba mixta	Proba escrita con pregunta curta e tipo test para avaliar, fundamentalmente, a aprendizaxe dos contidos teóricos.
Presentación oral	Actividade na que os estudantes expoñen verbalmente o contido/ resultados dos traballos tutelados.
Prácticas de laboratorio	Actividade na que os estudantes visualizan as estruturas torácicas e abdominais mediante a disección dun animal no quirófano experimental. Actividade na que os estudantes mediante a utilización da osteoteca do laboratorio profundizan nos coñecemento relacionado co aparato locomotor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Proba mixta	A atención personalizada relacionada coa proba mixta ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia. Farase de forma individualizada, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico. A atención personalizada relacionada cos traballos tutelados ten como finalidade orientar os estudantes na realización dos traballos. O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 B1 B7 B8 C1 C7 C9	A avaliación dos traballos farase tendo en conta os seguintes apartados: . Descrición da estrutura, morfoloxía e función dos distintos órganos e sistemas corporais, e as súas relacións en condicións de normalidade. . Utilización de léxico específico. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5.	20
Proba mixta	A1 B8 C1 C9	A proba constará de preguntas curtas e tipo test, relacionadas con contidos teóricos, lecturas e traballos tutelados. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5.	80

Observacións avaliación

Poderase realizar una avaliación parcial mediante una proba mixta das mesmas características cás descritas na avaliación. De realizarse, concertarase a data segundo o desenvolvemento do programa.

2ª oportunidade, adianto de oportunidade e estudantes con matrícula parcial a proba mixta é o 100% da cualificación.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Anne M. Gilroy, Brian R. MacPherson, Lawrence M. Ross, Michael Schünke, Erik Schulte, Udo Schumacher (2013). PROMETHEUS. Texto y atlas de anatomía. 2ª ed. Panamericana - Drake RL, Mitchell AWM, Vogl W (2015). Gray. Anatomía para estudantes (3ª ed). Elsevier - Tortora, Derrickson (2018). Principios de Anatomía y Fisiología (15ª ed). Panamericana - Paulsen F (2012). SOBOTTA. Atlas de anatomía humana (3 VOLS.) 23ª Ed. Elsevier - Netter FH. (2015). Atlas de Anatomía Humana. 6ª ed. Elsevier - Drake RL, Mitchell AWM, Vogl W (2013). GRAY: Anatomía básica (1ª ed). Elsevier - Martini, Frederic H (2018). Anatomía Humana, 9/e. Pearson - Gilroy, Voll, Wesker (2015). Prometheus. Anatomía. Manual para el estudante. Panamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Bioloxía/661G01002
 Coidados Básicos en Enfermaría/661G01006
 Fisioloxía/661G01105

Materias que continúan o temario

Enfermaría clínica III/661G01017
 Enfermaría materno-infantil/661G01018
 Enfermaría Clínica I/661G01034
 Enfermaría Clínica II/661G01035

Observacións

Esta materia ten en conta as recomendacións de SOSTENIBILIDADE MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XENERO:

- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.
- NO CASO DE QUE A ENTREGA dos traballos, fose en papel: Non se empregarán plásticos- Realizaranse impresións a dobre cara- Empregarase preferentemente papel reciclado- Evitarase a impresión de borradores.
- Na realización dos traballos tutelados, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de Internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade.
- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.
- Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías